

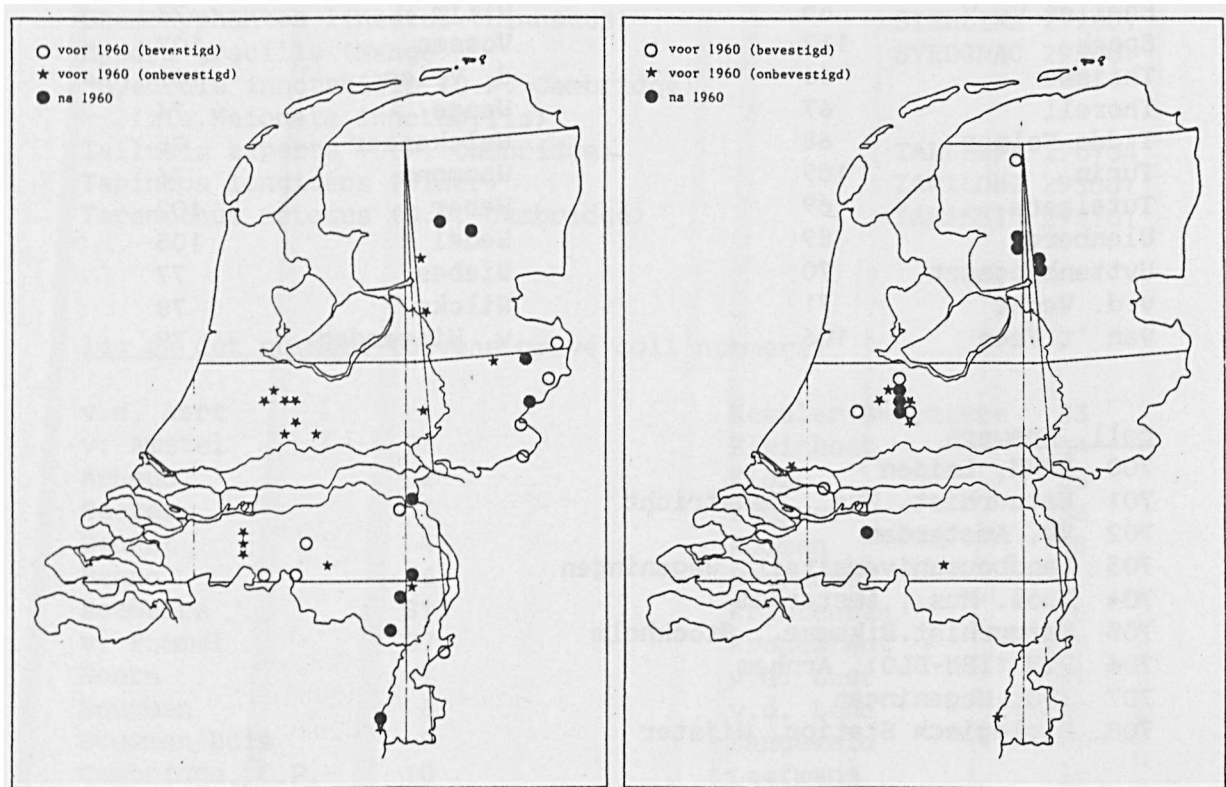
Gerande Oeverspinnen in Nederland

Sinds 1992 ben ik bezig met een verspreidings-oecologisch onderzoek naar de twee Nederlandse soorten van het geslacht Dolomedes: D. fimbriatus, de kleine Gerande Oeverspin, en D. plantarius, de Grote Gerande Oeverspin. Met de derde soort van de familie, Pisaura mirabilis, delen ze een aantal biologische kenmerken, zoals de grote ronde eicoon die in de cheliceren wordt meedragen, de bouw van een "tentje" vlak voor het uitkomen van de eieren, de wijze van jagen, etc. Daarnaast zijn er natuurlijk ook vele verschillen, zoals de afhankelijkheid van een vochtig milieu bij de beide Dolomedes-soorten, en de balts met het aanbieden van een ingesponnen prooi aan het wijfje bij P. mirabilis.

Ook tussen de beide Dolomedes-soorten onderling bestaan de nodige verschillen en dat is eigenlijk het onderwerp van mijn onderzoekje. In ons land is fimbriatus een soort van vochtige heiden, hoogvenen, moerasbossen en vochtige weilanden op de hogere gronden. In de laagveenmoerassen en -plassen komt plantarius voor. De hypothese is dat ze elkaar oecologisch uitsluiten, een andere niche bezetten. Dat moet door middel van het onderzoek worden getoetst. Ik voer meteen ook een historisch verspreidingsonderzoek uit in Europa, vooral voor plantarius. Zoals bekend zijn grote delen van Europa aan het verdrogen ten gevolge van landbouwkundige maatregelen en met name plantarius is daardoor sterk achteruit gegaan. In de meeste landen staat hij dan ook op de Rode Lijst van sterk bedreigde soorten.

Een complicatie wordt gevormd door de taxonomische problemen

die er voor veel mensen zijn geweest. De soorten lijken uiterlijk sterk op elkaar en men ving niet altijd volwassen exemplaren, die

Dolomedes fimbriatus

Dolomedes plantarius

met behulp van de genitaliën goed zijn te determineren. Die werden dan voorzien van een naam, maar wanneer men die gegevens nu analyseert komt er een heel onlogisch verspreidingspatroon tevoorschijn. Dat kan ook haast niet anders, want er bestond bovendien nog een nomenclatorische verwarring. Lange tijd werd de naam fimbriatus namelijk voor plantarius gebruikt, terwijl fimbriatus toen limbatus werd genoemd. Toen Bonnet zijn monografie over Dolomedes schreef wist hij dat wel, maar hij kon die oude puzzel niet goed oplossen en zijn verspreidingskaart klopt dus niet. Ook Chrysanthus (1949) was niet bij machte de zaak te ontrafelen en somt daarom de verspreiding van het geslacht op, niet van de soorten. De nu beschikbare kaarten bevatten dus vele vraagtekens. De kaarten die ik hier afdruk werden eind vorig jaar gemaakt en zijn inmiddels alweer achterhaald.

Daarnaast probeer ik de taxonomie nog wat uit te diepen, want het moet ook mogelijk zijn onvolwassen exemplaren uit elkaar te houden. Voor aanvullende gegevens heb ik natuurlijk belangstelling.